

**KÖZPONTI NYOMOZÓ
FŐÜGYÉSZSÉG**

1066 Budapest VI. Zichy J. u. 14.

Postacím: Budapest 5, Pf. 251.

1368

Telefon: 3542810

Fax: 3542840

Nyom. 44/2007. sz.

Dr. Halász József úrnak

Szeged

Tisztelt Halász úr!

A 2007. január 13-án kelt, a Legfőbb Ügyészségre 2007. január 22-én továbbított „Vádírat” megjelölésű, a Magyar Köztársaság 1990 óta megválasztott kormányfőit érintő „jelképesen benyújtott vádindítvány”-t a Legfőbb Ügyészség tartalmi állásfoglalásra hivatalunknak küldte meg.

A beadvány a rendszerváltás óta szabadon választott legfőbb népképviselői szerv, az Országgyűlés által megválasztott Antall-, Bososs-, Horn-, Orbán-, Medgyessy- és Gyurcsány-kormányok felelősségének politikai deklarációja a Magyar Köztársaság „EU-csatlakozási szerződésének előkészítésével, aláírásával, az EU Alkotmány megerősítésével és az országgyűlési választásokkor tanúsított megtévesztő magatartásával” kapcsolatban, mely politikai nyilatkozat értékelése a Központi Nyomozó Főügyészségnek nem feladata.

Ugyanakkor a beadványban szerepel az is, hogy a leírt cselekményekkel kapcsolatban tevékenységük, illetve mulasztásuk miatt az érintetteket a választás rendje elleni büntett és hazaárulás büntette is terheli.

1.) A Btk. 211. §-ában meghatározott választás rendje elleni büntett védett jogi tárgya a választás törvényes rendjének megtartásához, annak eljárási tisztaságához fűződő ösztársadalmi érdek.

E büntetőjogi kerettényállás a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény, mint háttérjogszabály rendelkezéseiben meghatározott eljárási rend megsértésével kapcsolatos egyes cselekményeket rendeli büntetni.

Így a Btk. 211. §-ának a.) és e.) pontjaiban meghatározottak szerint is az olyan magatartások esnek büntetőjogi megítélés alá, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a választás rendjéhez, így ezek lehetnek pl. a szavazás helyével, időpontjával, az egyéni választókerületi jelölt személyével, a területi listákkal, a szavazólap használatával kapcsolatos, azokkal összefüggő más megtévesztő cselekmények.

A politikai pártok képviselői által a választási kampányokban tett – a párt ideológiáját, az ahhoz kapcsolódó stratégiákat, ezen belül az ország állapotával kapcsolatos nézeteket tükröző – kijelentések valóságtartalmának vizsgálata nem tartozik a bűnügyekben eljáró hatóságok hatáskörébe, ezen kijelentésekért történő helytállás a politikai felelősség kategóriájába tartozik.

Az ilyen, akár megtévesztő, akár nem megtévesztőnek ítélt nyilatkozatok a választó érdemi szavazási döntését befolyásolják és nem a már kialakult szavazói döntésnek megfelelő, a

szavazat leadásához szükséges (és így a büntetőjog által védett) választási eljárási rend biztonságát sértik.

2.) A Btk. 144. §-ában meghatározott hazaárulás büntetést „az a magyar állampolgár követi el, aki abból a célból, hogy a Magyar Köztársaság függetlenségét, területi épségét vagy alkotmányos rendjét sértse, külföldi kormánnyal, vagy külföldi szervezettel kapcsolatot vesz fel vagy tart fenn...”.

A Büntető Törvény Különös Részében meghatározott tényállás megfogalmazása szerint a hazaárulás büntetést az követheti el, aki magyar állampolgár.

Ezen utóbbi tényállási elem köztudomású tényként megállapítható, tehát a feljelentett kormányfők magyar állampolgárként a hazaárulás büntette elkövetésének speciális alanyai lehetnek.

Azonban a diszpozíciószerű, különös részi tényállás kimerítéséhez szükséges magatartás tanúsításához a speciális alannak a Magyar Köztársaság függetlenségét, területi épségét vagy alkotmányos rendjét veszélyeztető cézzal kell felvennie a kapcsolatot külföldi kormánnyal vagy külföldi szervezettel.

Megállapítható, hogy a rendszerváltást követően a Magyar Köztársaság egyértelműen és töretlenül elkötelezett az európai integrációs folyamat mellett, melyre utal, hogy az Európai Unióhoz történő csatlakozást – immáron tizenhét éve – minden négy évente szabadon és a hatályos alkotmányos rendnek megfelelően megválasztott parlamenti párt kívánatosnak és a Magyar Köztársaság számára hasznosnak ítélte, ítéli meg. (A Magyar Köztársaság legfőbb népképviselői szerve, az Országgyűlés az Európai Unió csatlakozást jogerőre emelő 2004. évi XXX. Törvény preambulumban teljes politikai felelősséggel megfogalmazta, hogy „az európai uniós tagság a rendszerváltás egyik alapvető céljának megvalósítása és négy, szabadon választott országgyűlés egybehangzó törekvése.)

Így a hatályos alkotmányos rendnek megfelelően a Magyar Köztársaság mindenkori kormányai felvették és az integrációs tárgyalások során egyre szorosabbra fűzték Magyarország és az Európai Közösségek kapcsolatát, mely betetőzése – közvetlen, ügyszavazással történt megerősítés mellett – az Európai Unió csatlakozási szerződés athéni aláírása volt.

Ezzel a Magyar Köztársaság – az annak alapját képező szerződések elfogadása útján – az Európai Unió teljes körű tagja lett az uniós tagsággal járó előnyökkel és a Magyar Köztársaságra háruló kötelezettségekkel együtt.

Az a kérdés pedig, hogy a Magyar Köztársaság uniós csatlakozása a magyarság számára akár a jelenben, akár a jövőben összességében kedvező, vagy hátrányosnak minősíthető-e, szintén nem büntetőjogi megítélés tárgya, így az ezirányú állásfoglalás a kifejtettek értelmében ugyancsak nem tartozik a vádhatóság hatáskörébe.

Intézkedésem ellen a Be. 196. §-a alapján ellenvetéssel élhet.

Budapest, 2007. február 22.

Tisztelettel:

Dr. Gasz Péter

ügyész

